

ÇH.FR.08	07.02.2018	Revizyon No	Revizyon tarihi	1/1
----------	------------	-------------	-----------------	-----

Ensefalit nedir?

Ensefalit beyin dokusunun enflamasyonudur (iltihabıdır) ve genellikle virus adı verilen mikroplar ile gelişir. Bu hastalıkta beyin dokusu şişer (beyin ödemi), beyin içine kanama ve beyin hücrelerinde harabiyet gelişebilir.

Meningoensefalit, hem beyin hem de beyin zarlarının iltihabıdır.

Etkenleri ve bulaşma yolları nedir?

Ensefalit en sıklıkla viruslar ile gelişir. Viruslar haricindeki mikroplar da ensefalit oluşturabilir.

Ensefalit etkeni mikropların çoğu hasta bir insanın öksürük veya aksırık ile havaya yaydığı mikrop içeren damlacıkların sağlıklı insanların burun ve boğazına gelmesiyle bulaşır.

Hastalığın belirtileri nelerdir?

Hastalıkta ateş, baş ağrısı, bulantı-kusma, bilinç değişikliği (uykuya meyilden komaya kadar değişebilir), gözlerin ışıktan rahatsız olması (fotofobi), hareket bozuklukları, kas zayıflığı veya felci (parezi veya paralizi), konuşma bozukluğu, iştme ve/veya görme problemleri, konvülsiyonlar (havale geçirme), hafıza kaybı gibi şikayet ve bulgular vardır.

Ensefalit tanısı nasıl konulur?

Akut ensefalit acil tanı ve tedavi gerektirir. Ensefalit tanısı geciktiğinde mental-motor retardasyon (zeka geriliği), yüz, gövde, kol veya bacaklarda felçler, sağırılık, körlük, epilepsi gibi çok ciddi istenmeyen sonuçlar gelişebilir ve hatta hasta kaybedilebilir. Ensefalit tanısı için beyin ve omurilik ile beyin zarları arasında bulunan beyin-omurilik sıvısı biyokimyasal ve mikrobiyolojik yöntemlerle incelenmelidir. Bu nedenle ensefalitten şüphelenildiğinde erken tanı ve tedavi için mümkün olan en kısa sürede lomber ponksiyon ile beyin-omurilik sıvısı elde edilmelidir. Etkenin saptanması için kanda da mikrobiyolojik tetkikler yapılabilir.

Tedavide neler yapılır?

Akut ensefalitli hastaların hastaneye yatırılmaları gerekir. Ensefalit tedavisi esas olarak destekleyici tedavidir. Ateş, baş ağrısı, huzursuzluk ve konvülsiyonlar için uygun ilaçların kullanılması gerekir. Hastanın sıvı-elektrolit ihtiyacının karşılanması, bilinç durumuna göre uygun beslenme yönteminin belirlenerek beslenmesinin devam ettirilmesi, solunumu yeterli değilse oksijen verilmesi veya solunum cihazına bağlanması gerekir. Günümüzde bazı viruslar ile gelişen ensefalitler için etkene yönelik antiviral tedavi uygulanmaktadır. Antibiyotikler viruslara karşı etkili olmadığından viral ensefalitlerin tedavisinde kullanılmaz. Bakteriler ve diğer bazı mikroplar ile gelişen ensefalitlerde ise antibiyotik kullanılması gerekir. Beyin ödemi olan hastalarda kortikosteroidler kullanılır. Bazı vakalarda fizik tedavi gibi ek tedaviler gerekli olabilir.

Hastalık nasıl sonuçlanabilir?

Ensefalit etkenine de bağlı olarak hastalık hafif, kısa süreli ve nispeten iyi seyirli olduğunda ensefalitli hastaların çoğunda birkaç hafta veya birkaç ay içerisinde tamamen düzelme görülebilir. Ağır vakalarda hastalık ölümlerle sonuçlanabilir veya öğrenme güçlükleri, mental-motor retardasyon, kas zayıflığı veya felci, konuşma bozuklukları, görmede azalma veya körlük, iştmede azalma veya sağırılık, epilepsi ve duyu bozuklukları gibi kalıcı problemlere neden olabilir.